

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 » »
 Negyedévre . . . 2 » 50 »
 Egy óra . . . 1 » »
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVÉL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán külön megbeszélés szükséges. Helyeződik minden külön bejelölés nélkül.

Hirdetést vagy reklámt megadandó foglaló udonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. a.)

Köziratok nem adatk vissza

Pár szó a főisk. internátus kérdéséhez.

Debreczen, febr. 25.

A »Debreczeni Prot. Lap« f. hó 20-iki számában jelent meg egy közlemény a főisk. internátus ügyét illetőleg, a nagy- és tek. tanárkarhoz benyújtott előterjesztés alakjában.

Ez előterjesztéshez, melynek annyi hatása már is jelentkezett, hogy a fővárosi lapok által — hogy ne kapnának ezek a botrányon! — az egész ország »debreczeni főiskola bajaik-ról beszél, a debreczeni főiskolának barátai és ellenségei a »debreczeni főiskola szennyését« szellőztetik — legyen szabad nekem is egy pár megjegyzést fűznöm. Hiszen ez úgy oda fejlődött immár, hogy a leggyöngyösebb »kiálló hang« sem felesleges »a pusztaban«.

A rajz, melyet az érintett közlemény a bentlakozó ifjúság állapotáról nyújt, némi túlzást leszámítva, a való színével bir.

Azonban, a mi azt az illítást illeti, hogy azért állítandók más felügyelők a mostani »esküdt felügyelők« helyébe, mert ezen utóbb említett felelősségre nem vonhatók, — azt még gondolatban sem lehet megkoczkáztatni. Kétségbenvonhatatlan igazság ugyanis, hogy az esküdt felügyelők felelős hatóságainak u. m. a tanárkarnak s első sorban az akadémiai igazgatónak felelősséggel tartoznak s ezek által tetszés szerint felelősségre is vonhatók; de érezniük kell a felelősséget, főként azzal szemben, a kinek nevére esküdtek, hogy a rend fentartásában fellettes hatóságainak segítkeznii fognak. És ezen felelősséggel tartozó s felelősségre vonható felügyelők abban, a mire nézve utasítást nyernek, teljesítik is kötelességüket. Legujabban például, a mint utasítottak, a legnagyobb pontossággal teljesítik az ifjúság éjjeli ellenőrzését és, holott törvényben csak két ilyen látogatás van előírva: igazgatói rendelet következésében, mikor már a boldog ifjúság

javában alussza az igazak álmát, — a soros esküdt felügyelő lámpával kezében vándorló kísértetként járja be a »coetusok« hetenként négyezer-ötször. Az esküdt felügyelő teljesíti kötelességét és a kiket nem talál otthon, azoknak a nevét beterjeszti. Mit tehet ő róla, hogy a »meggondolatlan« ifjúság nem nagyon fél (mert — úgy látszik — ez volna az üdvös) a beterjesztéstől?

Tovább menvén, ha azt akarjuk, hogy a szobák ne legyenek undorítóan piszkosok, nem elég azokat az Istenadta padlókat évenként 2-szer, olv. és mond: kétszer s akkor is immel-ámmal suroltatni fel, nem elég évenként egyszer meszelgetni az ablakokat egyszer mosatni s czélszerű volna a pókhálót is arra hivatott kezek által leszedetni.

Aztán annak a nemes fának, melyet bentlakó tanuló ifjúságnak nevezünk, nem örültek még annyira meg a férgek erős gyökerét, hogy eget-földet megrázó, országra szóló zuhanással kellene kidölnie! Tény, hogy baj van, tény, hogy beteg test fekszik előttünk; de a betegség kellő gyógyszer alkalmazásával orvosolható. S ha ez áll: talán azon állítást is kockáztathatom, hogy kevesebb zaj nem ártott volna a gyógykezelésnél! Mert, ha ilyen esetben a feltűnést keressük s az utfélre állunk, sebeinket mutogatva: azzal csak ellenségeink okozunk örömet, barátainknak pedig fájdalmat. Még inkább állana ez akkor, ha a baj még nagyobb volna!

De ettől eltekintve, a valóban létező kór megsemmítésére alkalmas gyógyszerit nagyon meg kell válogatni. Már pedig ez — szerény véleményem szerint — az említett beadványban nem történt meg! — Ugyanis annak javítási intentiója csupán külsőségekre vonatkozik. A formalitásokban nyilvánul, különben üres szigor pedig még sosem volt, nem is lesz jónak szülő-anya! Külsőleges repressale-kkal csak vissza fojítjuk, de nem irtjuk ki a szinylődő organizmus baját. Vigyázzunk »ne sit medicina peior morbo.«

A merev szigor különben sem egye-

zik meg korunk szellemével. Hiszen ma már a katonaságnál, ezen legszigorubbán fegyelmezett társaságnál is sürgetik a humanus bánásmódot. De sürgetik a valóságosság ápolását is! Itt jövünk márahoz, a mi felszólalásomnak tulajdonképenvaló czélját képezi.

Külső, szigorú rendszabályokkal talán elérhetjük a külső, látszólagos rendet. — Külsőnek, látszólagosnak nevezem az ilyen rendet azért, mert csak forma, boríték, bilincs az, mely — úgy lehet, a leggonoszabb belső tüzet, féktelenséget tartja féken.

Tűzheti-e ezt czélul maga elé az, a ki az ifjúság ügyét szívén viseli? Nevelhetünk-e így olyan ifjúságot, mely egy szabad hazának, szabad egyháznak hasznos polgársága lesz?

Határozottan nemet kell mondanom. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy benső átalakításra van szükség. A mai kor követelménye nem fegyelem, hanem önfegyelmzés! Ez az igazi disciplina! — Nekem kell-e mondanom, hogy ennek, valamint a benső átalakításnak egyetlen, de legalább is főszekőze a vallásosság ápolása!

A valóban művelt ember előtt — fájdalom, hogy az ilyenek nem sokan vannak! — ma már nem kell bizonyítgatni a vallásosság érzés szükségességét. — Hiszen nemcsak hittani, hanem az életben magát minden lépten-nyomon beigazoló igazság: »sola fides saluificat.«

Vallásosság érzés nélkül az ember — ember nem lehet, annál kevésbé boldog ember. Nem! még itt e földön sem! Alig hiszem, hogy ma már akadna szülő, ki a természetességre törekvés beteges vágyától elkapatva, Rousseau fele Emill akarna nevelni gyermekében. Ha ezt tenné valaki, a tulajdon gyermeke boldogságát aknázná alá!

Szükséges-e ma hangoztatni, hogy az ifjúság nevelésében nem pusztán külsőleges rendszabályokat kívánunk, hanem amaz egyetlen, bensőleg átalakító életelv: a vallásosság keresztülvitelét.

Nem állítom én, hogy a mi kedves főiskolánkban el van hanyagolva a vallásosság nevelés; hiszen eltekintve a vallás- oktatótól, hetenként egyszer ifjúsági istentiszteletet tartunk a főisk. imateremben, s legalább a tápintzeti ifjúság étkezés alkalmával is imádkozik. De én ennél többet tartok szükségesnek! Avagy csak egy napja van-e az urnak? Ha nem különösebben, de általában nem minden napot az ur szolgálatára kell-e szentelnünk? Aztán kérdem: hát csak teste van az embernek?

Csak testünket akarjuk-e az ur nevében táplálni? Nem kell-e istenhez főhászknodunk, midőn a napi munkához, szellemünk táplálásához kezdünk? S nem kell-e ugyanezt tennünk a napi munka után? De igenis, még sokkal inkább. Hiszen a test elporlik s a lélek meg-elevenit, ez örök javunk. Reggel kéri imádság, estve hálaimádság áldozatja égjen a jó illattétel oltárán. — Avagy egy hétkéni pora beszéljen az oratóriumpadjain vallásosságunkról?

Melegen óhajtom, hogy az ifjúság számára általában, de legalább is a bentlakó ifjúság számára reggeli és esteli istentisztelet tartassék naponként.

Külsőleges rendszabályoktól nem várok semmit, a vallásosság nagyobb mérvű ápolásától várom a teljes és egyedül óhajtható belső átalakítást, ettől várom az ifjúságban: a rendszeretet, tisztaságot gondolatban, érzelemben, testben, vagyis az igazi lelki műveltséget.

Végre is olyan tanítészeten, mint a miénk, a melyet t. i. egyházunk híveinek vallásosság buzdósága teremtet, tartott és tart fent — isten után — a vallásosság érzésnek lehető legnagyobb mérvű ápolása nemcsak vallásosság és nevelési szempontból vett, de becsületbeli kötelesség is!

Jánossy Zoltán.

A „DEBRECZENI“ TÁRCZAJA.

Egy amerikai házasság.

— Amerikai történet. —

Fordította: Pálfi Mór.

Saratoga város egyike az Észak-Amerikai Egyesült Államok legkedvezőbb fűrdőhelyeinek.

Miss Semper, fiatal, elegáns jelenség, fekete selyem ruhában, éppen ezen fűrdőben időzik. Mint beszél, a gyaszt apja miatt viseli, ki Baltimore egyik leggazdagabb kereskedője volt, s kit csak alig néhány hete helyeztek örök nyugalomra. A bánat és gyász megingatták a lányka egészséget, s a könyek lemosták arca rózsáit. Fűrdőzni és idegei erősítésére jött.

A szép idegen szorgalmasan látogatta a gyógyforrásokat, szemei mindig le voltak sütve s nem vetett volna egy pillantást, nem a felvilág kincseiért, a lépteit kísérgető fiatalokra. Meg volt mindenki győződve, hogy a fiatal hölgy csak a fájdalomnak és szeretett atyja emlékének él.

Ugyanez időtáj érkezett Saratoga-ba Fitzconnel őrnagy is, festői szép férfi, ki még élte virágában állott. Maskulónben igen szelletes katonatiszt volt. Mint mondták, angol katonatiszt s testvére Anglia egy mesés gazdagságu lordjának. Sőt az emberek arra is esküdtek mertek volna tenni, hogy az őrnagnak magának is igen szép telepítvényei vannak Mexikóban.

Fitzconnel őrnagy nem igen kereste a társaságot, de mind a mellett is volt benne annyi tapintat, hogy bizonyos a társaságok iránt mutatni szükséges figyelmességéről nem feledkezett meg.

Az urak dicsérték értelmét, világ-ismeretét és finom szokásait. A hölgyek nem nyilatkozhattak felőle, mert mindig annyira kerülte társaságukat, hogy alig is ismerték közelebről; mi még

csak inkább fokozta személye iránt érzett kíváncsiságukat.

Egész véletlenül történt, hogy egy reggel Fitzconnel őrnagy és Miss Semper találkozott a forrásnál. Az őrnagy ép akkor töltötte meg ivó poharát kristálytiszta vízzel, mikor Miss Semper odaérkezett. És mivel az őrnagy igen udvarias ember volt, felajánlotta poharát a hölgynek; de az — mig ivott, leejtette finom, fehér patyolat kendőjét a földre. Az őrnagy lehajolt, felvette azt, s udvariasan átnyújtotta a hölgynek, ki a gavallér katonatiszt ezen újabb tapasztalt előzetekénysége miatt, egész elpirult.

Majd tisztelettel meghajlva magát, folytatta sétáját, mig a kisasszony szobába húzódott vissza. Alig ha kell mondan, hogy a gazdag nagykereskedő leánya egy előkelő angol lord testvérenek két ilyenmü előzetekénységét ne tudta volna kellőleg méltányolni; viszont azt se tehetjük fel, hogy egy társaságokban jártas katonatiszt ne tudta volna, hogy a lányka miért pirult el. Az azonban való, hogy mindkettő ellenkező irányba sietett el, és egyik sem tekintett a másik után.

Az egészségéért aggódo Miss Semper a gondok másnap reggel már korán kicsalták a forráshoz. De viszont az őrnagy is vágyódott az üdítő reggeli levegő után, mikor még a többi fűrdő vendégek alusznak. Most is csupa véletlenségből történt, hogy a forrásnál ismét találkoztak, és hogy az őrnagy a hölgy poharát tiszta vízzel látta el. Már az első lépést így megtették a közeledésre, és mikor az orvos által megszabott pohár vizet bekebelezték, az őrnagy ajánlatba hozta, hogy tegyenek egy rövidke sétát, a kisasszony muló vonakodás után beleegyezett. Éppen gyönyörű nyári reggel volt.

Mikor a reggelire szóló harangszóra visszakerkeztek az étterembe, arca mindkettőnek oly élet üde, oly piros volt, és oly jó étvágygal ettek, hogy a többi vendégek irigykedve nézték őket. Tíz órakor ismét kijött szobájából Miss

Semper, pompás fekete selyem ruhába volt öltözve, igen jól illett az neki. Egész egyedül, gondolataiba elmélyedve sétált a parkban, — kezeiben egy nyitott könyv volt. Majd a park legfelreesebb része felé fordult, mivel nem szeretle, ha gondolataiban zavarták. De az őrnagy szintén szerette a magányt és megsokott utját szintén arra vette. Történetesen találkozott a hölgygyel, kinek bocsánatát kérte, ha netalán zavarta volna, és távozni akart ismét. De Miss Semper megnyugtatta, hogy éppen nem zavarta, sőt ellenkezőleg . . . és félretette a könyvet. Leült egy gyepek, mohos padra, ép az őrnagy mellé, ki megtudván, hogy miféle könyvet olvasott a hölgy, nem győzte eléggé dicsérni annak jó izlését. Majd megeredt a beszédár, s elkartott sokáig, mig a csemettyű ismét az asztalhoz . . . ebédhez hitta a vendégeket. Délután 4 órakor már egy kétfogatu kocsiiban ült a kisasszony és az őrnagy, és egy kocsiút a szomszédos Linden felé. Saratoga vidéke vadregényes fekvéséről igen híres.

Elutazásuk után, néhány órával később, az a hír terjedt el a fűrdő vendégek közt, hogy e kettő örök hűségére lépett Lindenben, és ez a hír később csakugyan valónak is bizonyult. Majd visszatért a fiatal házaspár, kiknek örömtől sugárzó arcából a boldog meglepédeget, az igaz szerelmet lehetett kiolvasni. A fiatal pár másnap reggel távozott a vendéglőből és elhagyta a várost.

Igazán gyönyörű történet! — kiáltott fel Hiller kisasszony, ki már évek óta használja a saratogai fűrdő kurát, a nélkül, hogy valaha egy völegényt kifogott volna.

— Valóban neveltséges! — jegyezte meg egy fiatal asszony, ki még először volt fűrdőben.

— Mily illetlen! — mondá egy harmadik, ki már szintén átélté élte szebb éveit.

Ezalatt a fiatal pár elérkezett Newyork-ba, hol igen boldog órákat éltek el.

Napok multak el így az édes szerelemben, a nélkül, hogy bármelyik is a másikkal vagyoni helyzete felől szót váltott volna. Most Cherge-ben voltak, kis mezőváros, alig 4 mértföldnyire Newyork-tól, még vagy két napig szándékoztak itt maradni. Itt már a férj kötelességének tartotta, hogy kérdést emeljen ezen családi alkalmatossággal felől.

Este volt; mindkettő a vendéglői szoba ablakánál ült, gyönyörködtek a szemeik előtt elterülő festői látványban. Majd az őrnagy kezével reátámaszkodva felesége székére, eme bizalmas kérdést tette:

— Mondd édesem ki a te birtokaid igazgatója?

— Nos te drágám! — válaszolt a nő.

— Természetesen, ha majd átvettem, — szólott a férfi — de egy értem, a te távollétedben ki ügyel fel azokra?

— Te magad, hangzott a válasz.

— Te tréfát üzöl velem, monda hízlegőleg, mialatt bizserelni kezdte kezeit. Ha már nekem adad szívedet, ideje, hogy reám bizzad javaid kezelését is.

— Drágám, szép arczom az én egyetlen vagyonom, válaszolt a nő, ki bizalmasan dől férje vállára.

— Asszonyom, hogy röviden beszéljek, kezdte az őrnagy izgatottan, nekem pénzre van szükségem . . . a kocsi még ugyan, a melyen idejöttünk, kifiztettem . . . de már annyi pénzem nincs, hogy a további költségeket fedezhessem.

— Hogy őszinteségedet megtalazzam, sziszegte a szép nő, tehát tudd meg te is, hogy nekem nincs egyebem, mint a mit magad előtt látsz.

— Tehát valóban nincs semmiféle birtokod? kiáltott az őrnagy felugorva ülőhelyéről.

— Nincs egy kapavágásnyi sem.

— És pénzed a bankban?

— Nem egy árva filléryni sem.

A szatmári székhelypárt zavarba jutott. Nagy László alispán ugyanis, a ki eddig a lelke volt a pártnak, az e hó 13-án tartott értekezleten lemondott az elnökségről. Ezt az elhatározását azzal okolta meg, hogy a minapi orsz. képviselőválasztások idején a székhelypárt nagy része az ellenzékhez szegődött, Chorint Aranyos-Medgyesén, Szuhányit Krassóban erősen megszorították, Szatmár városa a dacz politikáját követve idegent választott meg, a csengeri kerület meg éppen olyat, a ki Nagy-Károly város szülőtte és lakosa. Mindezekből azt konstatálja, hogy a szatmári ellenzék a választásoknál a székhely eszméjét elejtette s nem volt egy kerület sem, mely a nagykárolyi ellenzék példáját követte volna, nem állítva jelöltet a helyiérdek támogatóival szemben, úgy, hogy neki a legerősebb küzdőme a szatmári székhelypárt ellenzéki részével volt. Azt nem követelheti tőle senki, hogy kettős harcot vívjon, egyet a nagykárolyiakkal s egyet a saját pártjával. Azért a szatmári székhelypárt elnökségéről lemond, megmarad azonban alispánnak, ezáltal csupán arra ügyelve, hogy »a vármegye termeiben összegyűlt bizottsági tagok véleményeiket és szavazataikat szabadon, presszió nélkül nyilváníthassák.« A székhelypártot ez a nyilatkozat meglehetősen konsternálta s egyelőre a lemondást nem is fogadták el, hanem az ügy tárgyalását kitűzték a március 15-én tartandó értekezlet napirendjére.

A szabadalvó párt kedden este tartott értekezleten történtek meg a kijelölések a képviselőház elnöki, alelnöki, jegyzői és háznapjai állására. Egyhangulag s élénk eljenzés közt jelöltek ki az értekezlet: a ház elnökének báró Bánffy Dezsőt, alelnököknek Bokros Alekét és gróf Andrássy Tivadart. Andrássy Tivadart gróf köszönetet mond a reá nézve megüdvözölő kijelölésért, de magán viszonyaira hivatkozva, kéri az értekezletet, hogy az alelnöki állás betöltésénél tekintsen el személyétől. Rakovszky István az értekezlet tagjainak egyértelmű helyeslése mellett kéri fel Andrássy grófot az alelnöki tisztt elfogadására. Az értekezlet élénk eljenzés közt teszi magáévá Andrássy gróf kijelölését. Ezután egyhangulag kijelölték a ház jegyzőinek: Széll Akos, gróf Esterházy Kálmán, Molnár Antal és Schöber Ernő, Horvátország részéről Josipovich Géza, háznagynak Csávossy Béla. Határozatba ment ezután, hogy a házban indítvány tétessék az ellenzéki pártok számára az eddigi gyakorlat szerint fentartott jegyzői állások számának kettőtől háromra való emelése iránt. Indítványba fog továbbá hozni az is, hogy a ház azon bizottságaiban, melyek eddig huszonöt, illetőleg tizenhét tagból állottak, egy-egyvel megszorítottassék a tagok száma. Az ekként huszonhat tagból alakítandó bizottságokban hét, a tizenhét tagúakban öt hely fog az ellenzéki pártoknak átengedtetni és pedig az első helyen említett bizottságokban három-három, az utóbbiakban kettő-kettő a függetlenségi és 48-as pártnak és a nemzeti pártnak, egy-egy a 48-as pártnak. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a ház legközelebbi üléseinek munkarendjére nézve előadta ezután, hogy a ház csütörtöki ülésében megalakulván, pénteken megtörténik az osztályok új kisorso-

— Semmifele értékemű, semmifele fekvőség?
— Semmi, éppen semmi.
— E szerint nem is vagy egy dugzagdag kereskedő örököse?
— Nem.
— Ki vagy hát?
— Az ön felesége, igen tisztelt uram és leánya egy tisztességes szabónak.
— Oh te! — kiáltott az angol tiszt, kezével takarva el gondoktól barázdált arcát. Majd ismét magához tért és folytatta tovább: az esetben sok szerencsét kívánok asszonyom. mert Ön egy tökéletes koldus felesége lett. Tönkre vagyok téve, nem tudom, hogy innét is hogy szabadulok meg.
— Nem fordulhatnál talán testvéredhez, hisz az talán elég gazdag lord, s szívesen kölcsönözne egy kis pénzbeli segítséget?
— De ha nincs oly testvérem, a ki gazdag lord volna.
— Talán irhatnál az ezrededhez, hogy adnának fizetésedből egy kis előleget?
— De ha nem szolgálok egy ezrednél sem.
— Hát éppen semmi vagyonod sincs?
— Egyetlen egy fityinget érő sem.
— Talán szabad kérdeznem uram, hogy kicsoda Ön?
— Az ön férje asszonyom, s azonkívül egy világszóló fia, a ki a saját élelmességén kívül, mást nem hagyott fiára.
— En atyámtól elég jó nevelésben részesültem.
— En is, de ezuttal elvesztettem a játszmát.
E szóval után egyenest a vendéglőshöz ment az őrnagy. A szeretetreméltó feleség lábujjhegyen követte és úgy hallgatózott az ajtónál.
— Mikor megy a postakocsi legközelebb Newyork felé? — kérdezte.
— Éjfél tájban, válaszolt a vendéglős.
— Szeretnék azzal elutazni, tehát költönn fel, ne hogy elaludjam.
— Hány helyre van szüksége uraságodnak?
— Csak egyre.

lása, előterjesztetnek a jegyzők s a bizottsági tagok számára szaporítására vonatkozó indítványok s javaslatba fog hozatni a választási irati javaslat szerkesztése céljából egy bizottság kiküldése. Szombaton megválasztja a ház állandó bizottságát s a választási bizottságot. A kormányelnök előterjesztése helyeslő tudomásul vétetett. Ezzel az értekezlet szétoszlott.

A középiskolák tanítási nyelve.

(A közoktatásügyi miniszter jelentéséből.)

Az a hivatalos jelentés, melyet Csáky Albin gróf a közoktatás 1890—91-ik állapotáról a törvényhozás elé terjeszt, érdekes képet tárja elénk a magyar köznevelődésnek. E jelentésből a következő érdekes részt közöljük:

Nyilvános középiskoláink tanítási nyelve vonatkozólag az igazgatóságok bevallásai alapján a következő összeállítást közölhetem:

1. Magyar tanítási nyelvűek a következő intézetek: a budapesti tanárképző intézet gyakorló főgimnáziuma, a budapesti VII. ker. állami, a budapesti II. ker. kir., a budapesti V. ker. kir., a szolnoki állami, a trencsényi kir., a pozsonyi kir., a losonci állami, a selmeczbányai kir., a nagyodnyai állami, a munkácsi állami, az eperjesi kir., a szatmári kir., az ungvári kir., a miskolci kir., a fehértemplomi állami, az aradi kir., az újvidéki kir., a kaposvári áll., a budapesti IV. ker. kath., a budapesti László-fele és a budapesti Fekete-fele magángimnáziumok, az egeri kath., az esztergomi kath., a kalocsai kath., a kecskeméti kath., a váci kath., a jászberényi községi, a gyöngyösi községi, a felegházi községi, a lévai kath., a nagyszombati katólikus, a nyitrai katólikus, a komáromi kath., az érsekújvári katólikus, a kassai katólikus, a sátoralja újhelyi kath., a bártfai közs., a máramaros-szigeti kath., a kis-szebeni kath., a gyulafehérvári kath., a kolozsvári kath., a marosvásárhelyi kath., az erzsébetvárosi kath., a szamosújvári kath., a szilágy-somlyói kath., a csik-somlyói kath., a brassói kath., a székelyudvarhelyi kath., a kézdi-vásárhelyi kath., a debreczeni kath., a nagy-károlyi kath., a szentesi közs., a nagy-váradi kath., a temesvári kath., a nagy-szalontai közs., a nagy-beckeri közs., a szabadkai közs., a nagykikindai közs., az újverbázi közs., a zentai közs., a szegedi köz., a bajai kath., a pécsi kath., a nagy-kánizsai közs., a székesfejérvári kath., a veszprémi kath., a keszthelyi kath., a soproni kath., a győri kath., a szombathelyi kath., a községi kath., a pápai, a tatai, a nagy-óvári kath., és a soproni Láhne-fele magán gimnáziumok; továbbá a soproni, a bonyhádi, az eperjesi, a rozsnói, a nyíregyházi, a budapesti, a selmeczbányai, a szarvasi, a békés-csabai, az aszódi ág. evang., a kolozsvári és székelykeresztúri unitárius, a pápai, csurgói, kecskeméti, budapesti, nagy-kőrösi, halasi, kun-szt-miklósi, gyónki, sáros-pataki, miskolci, debreczeni máramaros-szigeti, hódmező-vásárhelyi, szatmári, békési, karcazi, kis-újzslási, mezőtúri, hajdu-böszörményi, hajdú-nánási, kolozsvári, nagy-enyedi, székely-udvarhelyi, maros-vásárhelyi, sepsi-szt-györgyi, szász-városi, zilahi ev. református és

A vendéglős megjegyezte, hogy az esetben, ha valaki észjaka akar elutazni, előre kell fizetni. Az őrnagy összekötve minden pénzt, kifizette a jegy árát . . .

A derék házaspár ezután többé szót sem váltott az egész eset felől. Mindegyik visszahúzódott szobájába, az őrnagy lefeküdt, majd el is aludt. Az asszony azonban gondosan kerülte az alvást. Alighogy a vendéglős elé állott a postakocsi, már is felkelt és lesietett. A lépcsőn találkozott a vendéglőssel.

Kérdezte, hogy valyon a férje felkelt-e már?

— Nem, válaszolt, de nem is szükség, hogy felköltse.

— Tehát a nagyságod számára volt a hely megrendelve? kérdezte a vendéglős.

— Igen — számomra.

— Jó — akkor nem is háborgatom a nagyságos urat. Kérem — a kocsi készen — készen áll — csak tessék beszállani . . .

Fitzconnel asszony felszállt és a kocsi elrobogott. Majd utban volt Newyork felé, míg férje a csárdában maradt.

Ilyesmik történnék Amerikában.

RÖGÖS ÚTON.

— Elbeszélés. —
Írta: Kovács István.

(Folytatás és vége).

A hűség emberi gyarlóság. Barátsággal ki iránt viseltessék? Talán azok iránt, a kik csak rágalmazni tudnak? Szeretlemmel szeretni van-e valaki, a ki megérdemli? A visszhang, melyet lelkiismerete e gondolatra adott, volt a válasz: Jándi Kálmán.

S a harmadik válaszfal?
Fogarasi Dezső lépett be.

Ida gondolataival annyira el volt foglalva, hogy csak akkor vette észre Dezső jelenlétét, mikor megszólalt.

— Nem is dicsér, hogy pontos ember vagyok? . . .

Ida nem tartotta érdemesnek válaszolni. Fogarasi Dezső most haragudott érte, — jókedvet mutatott. Megszólaltatta ő Idát.

Helyet sem foglalt; állva beszélt el an-

a rimaszombati egyesült protestáns gimnáziumok; továbbá a budapesti II. ker., a budapesti V. ker., a budapesti VI. ker., a kecskeméti, az egeri, a kassai, a beregszászi, a nagy-kállói, a dévai, a székely-udvarhelyi, az aradi, a nagyváradi, a szegedi, a pécsi, a székesfejérvári, a győri áll. reáliskolák; a budapesti IV. ker., a budapesti VIII. ker., az esztergomi, a debreczeni és a sümegi közs., reáliskolák. Összesen tehát 137 középiskola.

2. A magyar tanítási nyelv mellett majdnem kizárólag csak az első osztályban német nyelvet is használtak: a löcsei kir., a pancsovai állami, a pozsonyi, a kézmárki s az iglói ág. evang. gimnáziumokban, továbbá a pozsonyi, löcsei, brassói, temesvári, soproni állami és a verseczi közs. reáliskolában. — Összesen tehát 11 középiskolában.

3. A magyar tanítási nyelv mellett a német és tót nyelvet is használtak megint kizárólag az első osztályban: a zsolnai, szakolczai, trstenai, besztercebányai kir., a pozsony-szent-györgyi, privigyei, a rozsnói, a podolini s rózsahegyi kath., a besztercebányai ág. evang. gimnáziumokban, továbbá a körmez-bányai állami s a vág-újhelyi izr. reáliskolában. Tehát összesen tizenkét középiskolában.

4. A magyar nyelv mellett szerb és német nyelvet is használtak a zombori állami gimnázium legelső osztályában.

5. A magyar nyelv mellett német és román nyelvet használtak a nagyszombati állami és a lugosi kir. gimnáziumok legelső osztályában, de az év végén már itt is minden tanuló beszélt magyarul.

6. Olasz tanítási nyelvű volt a fiúmei áll. gimnázium, de a felső osztályokban a magyar nyelvet is használtak.

7. Román tanítási nyelvű volt a balázsfalvi gör. kath. s a naszodi alapítványi gimnáziumban és a brassói gör. kel. gimnáziumban és reáliskolában. A román mellett a magyar nyelvet is használják a belényesi gör. kath. gimnáziumban, a hol a felső osztályokban már magyarul folyt a tanítás, a magyar és német nyelvet használták a román mellett még a brádi gör. kel. gimnáziumban.

8. Német tanítási nyelvűek voltak: a nagyszombati, segesvári, megyeyesi, szászregényi, besztercei, szász-sebesi ág. evang. gimnáziumok és a nagyszombati ág. evang. reáliskola. A német mellett a magyar nyelvet is használták a felső-lovói és a brassói ágostai evangélikus gimnáziumokban és a brassói ág. ev. reáliskolában.

9. Végül a szerb nyelvet és mellette a magyar nyelvet használták az újvidéki gör. k. főgimnáziumban.

Összefoglalva ez adatokat, azt találjuk, — hogy: kizárólag magyar tanítási nyelve volt 137 középiskolának, magyar német 11-nek, magyar, német és tót 12-nek, magyar, román, német 2-nek, magyar szerb, német tanítási nyelve pedig egy középiskolának volt.

Magyar tannyelve volt tehát 163 középiskolának, azaz 90 százaléknak.

Olasz tanítási nyelve volt 1 középiskolának, azaz 0,7 százaléknak.
Román » » » 4 » »
Román-magyar » » » 1 » »

nek a második végrendeletnek a történetét. — Eddig érdekében állott hallgatni róla.

— S hol van most a végrendelet? — kérde Ida izgatottan, midőn Dezső elhallgatott.

— Jó kezekben van . . .

— Tud-e létezése felől Jándi Kálmán? . . .

— A legjobb tudomása van róla . . .

— Ön merész játékot üz. De hát várhatam volna-e mást? Most már világos előttem levele. Az én vagyonszeretetem a harmadik válaszfal. De hiszen ez nem igaz. Ön tudja legjobban, hogy a második végrendeletéről szó sem volt. A kegyelet a Fogarasi név iránt s férjem utolsó szavai tartatták meg velem az özevgyi fátlyot s nem a vagyon iránti szeretet . . .

— Ön maga bizonyíthatja be legjobban szép sógorné, hogy a vagyon nem szereti. Nem volna hajlandó egy ezret kölcsönözni, csak kölcsönözni . . .

Ida egy eszmétől megkapta, mohón válaszolt.

— S Ön irásban fogja megerősíteni, hogy a végrendeletéről nem tudtam semmit . . .

Fogarasi Dezső gyorsan közeledett az íróasztalhoz, hogy Ida vissza ne vonja szavait s pár perc múlva átnyújtá az iratot.

Fogarasi Dezső most lehetett magával elégedve. Egy név aláírása is ezer forintot ért. A Fogarasi vagyonát még is megkapta a nélkül, hogy a végrendelet feltételeire várt volna. Ida még 20 évig is özevgy maradt volna. Tizenegyezer forint kamatjával még felül is mulja azt a vagyon.

Ida egyedül maradt. Egy pár könyecsepp jelent meg szemében, midőn oda állt férje arczképe elé, hogy szemrehányó gondolataival beszéljen vele.

— Nem érdemled, nem érdemled. — rebegi lázasan.

Mit? Az arczkép nem érti meg.

A könyeken keresztül lassankint elmosódott Fogarasi Béla arca s lelkivilága előtt megjelent annak a férfinak alakja, ki egyedül vezetheti a boldogság útjára.

Mit jelent az a mosoly, mely ajakán a ruhaszékény kinyitása közben megjelen? A

Román-magyar tanítási nyelv volt a középiskolák és német » » » 1 » »
Német » » » 7 » »
Német-magyar » » » 3 » »
Szerb-magyar » » » 1 » »

Más tanítási nyelve volt tehát összesen 18 középiskolának, azaz 10 százaléknak.

A középiskolák közt, miként látjuk, 163-ban magyar nyelven folyik a tanítás: e 163 intézet között 137-ben más nyelvre nincs is szükség, ellenben 26-ban, az első osztályban német, tót, szerb vagy román nyelven is kell némelykor egyes tanulóknak egyes dolgokat megmagyarázni. Csak 18 intézet volt az országban, a hol a tanítási nyelv nem a magyar volt, de ezek közül is 7-ben használták, különösen a felsőbb osztályokban, a magyar nyelvet; csak 11-ben nem szerepelt a magyar nyelv sem mint fő-, sem mint segéd tannyelv; de itt is, természetesen, a magyar irodalom és irodalomtörténet tanításának magyarul kell történnie.

BELFÖLD.

Az elkeresztelési kérdésben az a legújabb stádium, hogy a bécsi »Pol. Kor.« című felhivatalos könyvomatos lap kijelenti: »Teljesen téves volna a trónbeszédnek az egyházi kérdésekre vonatkozó pontjából a kormány eddigi álláspontjának megváltoztatására következtetni, mert e tekintetben mi sem változott.« Három év óta ezt a szenzációs üjdonságot minden héten legalább egyszer találja fel valamelyik jámbor felhivatalos. De hát mikor fog már egyszer változás beállani? Ezt várja epedve mindenki! És a Vasváry biztos csodaszere még mindig »hol késik az égi homályban?«

Megtámadott mandátumok. Eddigelő 9 képviselő megválasztása ellen érkezett be kérvény. A kilencz megtámadott mandátum a következők:

A rany László, korm. szászalontai kerület. Ellenjelöltje volt Lukács Gyula fűg.

Pulszky Ágost, korm. verbászi kerület. Ellenjelöltje volt Hadzsy János nemz.

Fejérváry Géza br., korm. Budapest I. kerület. Ellenjelöltje volt Mátyus Ari-ztid nemz.

Ábrányi Kornél nemz. dédesdi kerület. Ellenjelöltje volt Serényi Bertalan gr. korm.

Thold Dániel, függ. nagy-abonyi kerület. Ellenjelöltje volt Neppel Ferencz korm.

Sima Ferencz, 48-as, tápéi kerület. Ellenjelöltje volt Lévy A. korm.

Hock János, nemz. csongrádi kerület. Ellenjelöltje volt Szivák Imre korm.

Purgly János nemz. battonyai kerület. Ellenjelöltje volt Wazner János br. korm.

Papp Béla, függ. csengeri kerület. Ellenjelöltje volt Domahidy István korm.

Országgyűlés. A főrendiház tegnap délelőtt Vay Miklós báró elnöklete alatt ülést tartott, melyen megválasztották a jegyzőket, a háznapot és kiküldötték a különböző bizottságokat. Az ülés elején az elnök meleg hangon emlékeztet meg Károly Salvator főherczeg és Mária Ludovika főherczegasszony elhunytáról, valamint a főrendiháznak időközben elhunyt többi tagjairól is. A király ő felségét pedig

kék virágos ruha ott hever már a kereveten. Mikor félóra múlva Ida a tükörben megpillantja alakját, melyről az özevgyi ruha eltűnt, a régi Ida szemében újra megjelen az ifjúkori láng, — arczán a halvány pir azt jelenti, hogy előtte lehullott minden válaszfal, — szeretni tud, akar ifjúkori lánggal, hévvel, szerelemmel.

VII.

A város utolsó utcája a vasuti indóházra torkollik, honnan a beszállásra intő csengő hangja tiszta időben a város tulsó széléig elhallatszika.

Az állomás most üres. A város elite közönsége csak most készül fürdőbe. Az otthon üdülő nép meg nem szokta hétköznap felkeresni.

Fogarasi Ida, hogy podgyászt feladja, épen akkor akarja oda hagyni a várótermet, midőn Jándi Kálmán utra készen benyitja annak ajtaját.

— Ön is . . .? — kérde Ida meglepetve.

— E kérdést én is tehetném fel.

— Értem, Ön derék ember, Kálmán, — szinte szeretném nyugalmának feloldozását meghálálni.

— Ön akarta így, — egyik délnak, másik északnak . . .

— Igaza van. Én szüleimhez megyek, s talán vissza sem térek többé. S hova utazik?

— Sehova . . .!

Ez utóbbi szavakat Mezeiné mondta, ki a látottak felett való csodálkozásból magához tért, állott az ajtónál.

— Egyéb se kellene még, minthogy egyszerre tűnjetek el a városból . . . Mit látok? . . . Ida, Ida lelkem! . . . Te vagy csakugyan? . . . Ebben a ruhában? Jere, hadd csókolom össze azt a két viruló orczádat . . . Ne mókázatok lelkem. Előttetek áll a boldogság a házias élet képében; — az a »szeretnem is nem is« féle gondolkodás nem engedni elérni.

Kálmán öcsém, szerencsése, hogy nem vagyok az édes anyja, mert megmondhatnám most, hogy azt sem tudná, melyik lábára álljon. Tudom hogy az egyik kiszállana valamelyik állomáson; — a másik elmenne talán az

unokája szírendiház.

Az oszmányzója a kívül Wek szasabban e Gyula tanár landó a nek elfoglalni, n tanszékétől szokott életpenzzügymim a bankkorr Kautz tanár ajánlani, s véért fog az Kautz tanár szívesen fog ügyminiszter ajánlani.

A fr

febr. 24. U mint a Rad meg a Ró alakítását. nagyrésze

A ró A római S Folchi bíró ismeretes tól megfész szahelyezte fensőbb ut rek milliót

Guy

hirneves vezetőlen h csetlén iro meri fel t van és a k a beteg iro segitsegévé és erős v sok, a mir adták, mel

Egy

ból írjak, bide Alice nyugalmaz veget ért t dott és t r szony ame

*Ki

tuis nil, nis ujságolnu fenyes biz 15 kros p terében hitközség meg kell rendkívül kaszinó t mére hiv

óperencz

ne legyet babja ke radtok. A tek talán

kovácsol

Lenczi n nek azon annyira rohanni lelkem. fátol al rátko ije szavakk

Az

jelentett

ünnepély

Ká netközbe

retnek e

leg Ida. A rögös ut ság viró

M

baja. U mit hoz utazó k

A

ták a a város tam fe

E

jára az elmond Kálmá esketés lomája

jon? Csakhamar feltalálta magát. Kolompot akasztott a nyakába s négykézláb elkezdett a vízben előre haladni. Uccszó! a birkák utána s így szerencsésen keresztül vezette a kis nyáját.

Népies predikáció. Igen gyéren jártak egy jezsuita alya predikációira, azt hozván fel kibúvól, hogy nagyon magasán predikál.

— No jöjjenek el holnap, szólta meg a mentegőzöket, ugys nagyöntek lesz, majd népiesen fogok beszélni, úgy hogy megérthetik. Zsufolásig megtelt a templom, melyben a páter így kezdé beszédét:

— Midőn Jézus Krisztus meghalt a keresztán, arimathiai József telkes gazda és Nikodémus falusi jegyző elmentek Pilátushoz s beköszöntek hozzá: Dicsértessék a Jézus Krisztus, adjon Isten jó estét, tisztartó uram! . . . Mindörökké! Adjon Isten kigyelmeteknek is, hát mifele járásban vannak, József gazda? . . . Az iránt kerestük volna meg a tekintetes tisztartó urat, ha meg tetszenek engedni, hogy a názáreti Jézust, a ki jó emberünk volt, tisztességesen eltakaríthassuk s levehessük a keresztől . . . Nincs kifogásom ellene, József gazda . . . Hanem instálom, egy kis irást is kérnek . . . Az irást megkapván, illendő módon köszöntek: azután elmentek a jeruzsálemi patikába s ott jó esomé kenetet vásárolt József gazda, míg Nikodémus a gyölcös tótoktól vett hosszú alkuvás után tiszta fehér gyölcset. Ekkor jutott eszébe, hogy még csizma is kellene, de meg voltak akadva nagyon, mert a jeruzsálemi csizmadiák mind a jászberényi vásáron voltak . . .

Mikor ideig jutott predikációjában a páter, mosolyogni kezdtek már a halgatók.

— No hát ilyen predikáció kellene maguknak? kérde halgatóit s azután folytatta a maga szokása szerint komolyan, úgy hogy könyvekre ragadta a halgató közönséget.

Közgazdaság.

Dohány-statisztika. Magyarországon 1890-ben 13 171 termelő volt az előző évi 14 011 termelővel szemben. a dohánytermelő terület 179 593 hold volt, az előző évi 180 789 holdhoz képest. Beváltak összesen: 43 431 609 kilogram. dohányt, melynek beváltási ára 8 271 557 forint tett ki, az előző évi 8 331 304 forinttal szemben. Az osztrák kezelősegre esik 26 642 794 kgr. dohány 5 millió forint értékben, a magyar kezelősegre 16 788 815 kgr. 3 200 580 forint értékben. Az arany tehát 62%:38%. A dohányjüvedek beszállított jövedelme 24 273 780 forint tett ki, 1889-ben pedig 24 173 388 forint. Az Ausztria részéről történő bevásárlások ügyében Gränzenstein miniszteri tanácsos a következőket adja elő: A lefolyt tíz év alatt az átvett dohány mennyiség 55%-ot tett ki némely évben, de vannak esztendők, midőn 67% volt; tehát a multban sem volt meghatározott százelek mennyiség, hanem az egységnek a következménye. Nem a dohányt osztják fel, hanem a területet és pedig nem akkor, mikor az be van ültetve, hanem mielőtt a termelést engedélyezik. Így az 1892-iki dohánytermelést felosztották már 1891. októberben. Az osztrák kormány nem volt hajlandó a multban és nem lesz hajlandó a jövőben sem évek hosszú sorára magát bizonyos mennyiségű dohány átvételére kötelezni, a mi természetes is. Az ő impressziója az, hogy az átvett dohány mennyiség mindig csekélyebb lesz; ha az osztrákok 4 éven át nem vennének semmit, akkor is fedezve volna szükségletük és ez indította őket arra, hogy bizonyos restringált mennyiségű területen a termést hajlandók 1892-93-ra átvenni. Ebben az évben Ausztria 50 százaléket fog átvenni.

Közbizonylat

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Február 24.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 46.—47.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) 45.—46.— 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 49.—49.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 48.—48.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 46.—49.— 7. Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 45.50—46.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 44.50—45.50 11. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 43.—45.— Sertés létszám: február 22 napján volt készlet 134 827 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízalmai való sertés 15.— 17.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2074 drb.

Budapesti gabonatózsdó. Február 25-én. Buza tavaszra 10.37 pénz 10.39 áru, őszre 9.28 pénz, 9.30 áru. — Tengeri 1892 máj.— jun. 5.14 pénz, 5.46 áru. Zab tavaszra 5.93 pénz, 5.95 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposztarepce aug.—sept. 13.20 pénz, 13.30 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.** Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

(Szerkesztőség és kiadóhivatal, — hova mindenféle közlemény küldendő, nagy-uj-utca 1702 sz.)

Tudomásul!

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank a 6-ik száma részvény-szelvényét f. év és hó 22-ike óta **10 forinttal beváltja.** (81.) 1—1.

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

Brassói posztókból

a közelgő tavaszi idényre nagy választékú raktárt rendeztünk be s azokat a valódi tiszta gyapju minőségben igen olcsón árusítjuk el

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR. Mintakkal kívánatra készséggel szolgálunk. (8.) 40.—

Kiadó legelő.

Legelő adatik ki bérben H.-Vámos-Péres községhezánál a f. hó 28-án délelőtt 9 orakor 500 drb jähra. (79.) 2—2.

Urak

(68.) 3—26.

kik nem gyengeségekben szenvednek, hozzássák meg a Volta tanár által szerkesztett, minden államban szabadalmazott, önhasználatra alkalmas „Refector” nevű galv. elekt. készülékéről szóló illusztrált röpiratot. A testen való ártalmatlan hordásáért felelősség vállalattik. A legtöbb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve van. — A zsebben kényelmesen hordható röpirat ingyen küldetik (horitékban 10 kros bélyeggel) **Theo Biemanns** elektrotechnikus által, Bécs, I. Schulerstrasse 18.

Rickl József Zelmós
DEBRECZENBEN.
Atrial
petroleumot
(iszta nem gyúlékony)
liter számára . 16, 18 és 20 kr.,
csészárólaftat 26
király olajt 30
továbbá:
MAGYAR- és FRANCZIA-OGNACOT.
Cuba, Jamaica- és Ananás-pumot,
Pecco, Mandarin, Császár, melang Souchong
TEA-SÜTÉMÉNYEKET,
deli gyümölcsöt,
legfinomabb cukrot, kávé, csokoládét
és minden finomságuknába tartozó ártukat
a legújtanýosabb napi áron.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerertárral szemben.

Bécses tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkivánató

éroz, fa és mindennemű

behuzott, egyszerű és diszes koporsók, halotti kellékek, gyászkoocsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörekvésem leend mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Huzaszállítás minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1892. január hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY

(7.) 6.

DEBRECZENI és BUDWEISZI GYÁRTMÁNYÚ

agyag kályhák,

Dolhai, Chiznovizi, Nadrági és Friedlandi vasklályhák

fa- és szén-fűtésre,

szabályozható köpeny- és Meidingi-kályhák

acél vagy zománcos köpenynyel.

Legnagyobb raktár korcsolyákban:

HALIFAX, MERCUR, MATADOR és ROHONCZY

rendszerekben, sima pallirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

TENGERI-KÉZI-MORZSOLÓK

különféle rendszerek szerint.

Tanczos R.-féle szabadalmazott (patent) tüztmentes betörés ellen biztosított

PÉNZSZEKRÉNYEK

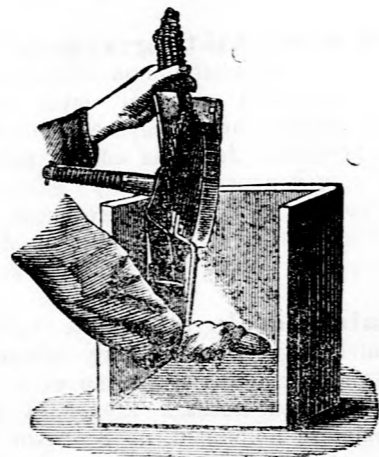
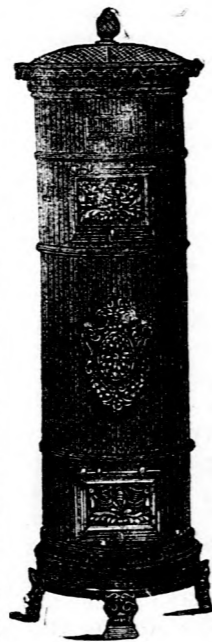
egyedüli képviselete

TÓTH GYULA

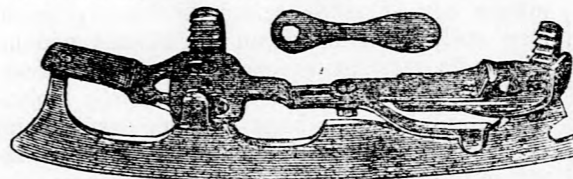
ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

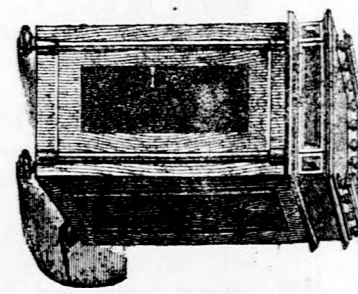
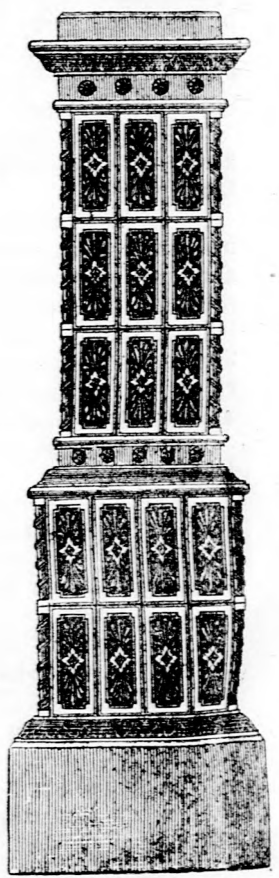
vasár-üzletében, Debreczenben, a városháza alatt.

(6.)

—15.

Először helyben, vas. Egész évre. Félévre. Negyedévre. Egy óra. Egyes.

A lap szellemi tulajdon. 1702. sz.)

Először Teleki K. Lajos és a kiadóhivatal 1702.

Felebb

A mi nehézm jelenünk durva kez bennünke boldog ál nem gon be. Egy derek mu az egész nem gon méltatlan hogy tám — reputa koczkára. e rosszak heve, a erősbödik

Meg hogy az nullo ser dolkozásu nem men és jellem a szigorú zott kam ségüket pénzer tiszta. T és férfias onihil d igazságú zük: hog

Mel ményét, ban, ho hogy e ságnak. ményne dás, vag vétke talmi egyházi »chronic Mal Gaz gyik, k zési ö Quixotte

A „A

Az landáság egyik jel érdemlen és örült C. a tur az örült a világ normalis azokban következt zás-tan gondolk szer egy vagy Ke De

lenség? elég! A sajatsze képesz gázó h A szerü j tud err nak oly egynev kep mi magáho mely e -áramb A melyly melyly